

„A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.”

(Szent-Györgyi Albert)

Környezetvédelmi Program

2013.

Készítette: Bendli Tiborné

Pusztakovácsi, 2013. október 29.

Tartalomjegyzék:

I. Helyzetelemzés:

1. Óvodánk bemutatása

II. Távlati céljaink

III. Környezeti program bemutatása

1. Az óvoda fája
2. Az óvoda udvara
3. Komposztálás
4. Szelektív hulladékgyűjtés
5. Madárbarát kert

IV. Elért eredményeink

V. Záró gondolatok

I. Helyzetelemzés

1. 1. Óvodánk bemutatása:

Óvodánk, jelenleg Pusztakovácsi község közepén a Fő utca 114. szám alatt található. 1991-től költözött ide az iskola épületébe, előtte a Márffy kastély fogadta a gyermekeket. Az oka az akkor hirtelen csökkenő (egy csoportra) gyermeklétszám volt (különvált Somogyfajsz Pusztakovácsitól), így a kihasználtság miatt vonták össze egy épületbe az óvodát és iskolát. A lehetőségekhez képest igyekeztünk kialakítani környezetünket, kisebb-nagyobb nehézségek árán.

A fenntartónk a tőle telhető kereteken belül megteremti a működéshez való feltételeket.

Óvodásaink Pusztakovácsi és külterületeiről (Kürtöspuszta és Alsókölkedpuszta) járnak hozzánk.

Jelenleg 1 csoporttal működünk. 2009-ben bővítésre került sor:

1 csoportszoba, 1 fejlesztő terem, 1 étkező (szükség szerint altató teremmé alakítható), 1 vizesblokk. A gyermekek öltözője az iskolával közösen használt folyosón helyezkedik el. A mozgásfejlesztést is az iskolával közösen használt tornaszobában tartjuk.

Óvodánk saját játszótérrel sajnos nem rendelkezik, ezért a közterületen lévő játszóteret használjuk.

A tízórait és az ebédet (igény esetén az uzsonnát) az iskola épületében lévő, önkormányzati melegkonyháról kapjuk.

Az autóbusszal utazó gyermekekre felnőtt kísérő vigyáz.

1. 2. Területi elhelyezkedés, szociokulturális háttér

Pusztakovácsi belső-somogyi település, a Balaton déli partjától, Marcalitól 18 km-re, délre fekszik.

Közel 700 fős lakosságával a megye kis lélekszámú községei közé tartozik. A település megélhetési forrása szinte minimális, néhány vállalkozón, magángazdálkodón kívül csak a helyi önkormányzat tud munkát adni az embereknek. Sokan elköltöztek a munkalehetőségek miatt más városba, településre, akik pedig ideköltöztek, nem tudnak elhelyezkedni a környéken.

A szülők többsége alacsony iskolai végzettségű (8 osztály, vagy még annál is kevesebb). A családoknál nem ritka a 4-5 gyermek.

Ebből adódik, hogy az óvodába járó gyermekek 90 %-a hátrányos - és 80 %-a halmozottan hátrányos helyzetű.

Nem akarjuk átvállalni a család funkcióját, csupán közvetett módon szeretnénk erősíteni annak szerepét. Létkérdéssé válik a **környezetkultúra** iránti szemléletmód formálása. A szülők figyelmét arra szeretnénk felhívni, hogy a közös cselekvéssel szerzett tapasztalatok, élmények milyen fontosak a gyermek életében.

Az **egészséges életmód alakítása** is csak közös akarattal valósulhat meg.

A mai **mozgásszegény** világban el szeretnénk érni, hogy többet mozogjanak, hiszen a mozgás öröm és egyben szükséglet, a szellemi fejlődés alapfeltétele.

Óvodánk olyan hiteles többletet kíván adni, mellyel a gyermekek személyisége gazdagodik, **viselkedéskultúrájára** pozitívan hat.

Nagy súllyal nehezedik a nevelőkre a felelősség, hogy megtalálják azokat a módszereket, eszközöket, amelyekkel a szülők nevelési attitűdjét jó irányba befolyásolják. Minden eszközt megragadunk, hogy a szülők tájékozottságát növeljük, az otthoni hatások elsődlegességének hangsúlyozzuk, szakmai segítséget nyújtunk.

Mindenkor figyelembe vesszük szűkebb, és tágabb környezetünk elvárásait.

Óvodánk helyi nevelési programja szakmai meggyőződésünk alapján készült.

A környező világ tevékeny megismerésének fontos szerepe van a harmonikus gyermeki személyiség fejlődésében.

Célunk:

A szűkebb és tágabb környezet, lakóhelyünk felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának megalapozása a természeti - emberi - tárgyi világ értékei iránt.

A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

Környezeti kultúrára nevelés: amely magába foglalja a környezetekre vonatkozó ismeretek mellett, a környezetbarát életvitel megvalósítását biztosító tevékenységek széles skáláját.

Feladat:

A családok bevonása az óvodai tevékenységekbe, környezetbarát szemléletük formálása.

Hítvallásunk:

A környezeti nevelés fontosságát, személyiségformáló, szokásalakító szerepét tekintjük nevelésünk vezérfonalának és a tevékenységeket (játék, vers, mese, ének-zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, mozgás, stb.) mint egy gyöngyként erre fűzzük fel. Így lesz komplex egész nevelésünk, mellyel megalapozzuk az óvodába járó gyerekek környezeti tapasztalatait, melyek később ismeretté, majd egész életre szóló tudássá alakulnak.

II. Távlati céljaink

Az eddig alkalmazott óvodai gyakorlatunk kibővítése környezetvédelemmel, szerves hulladékok újra hasznosításával, szelektív hulladékgyűjtéssel, óvoda kertjének, csoportfájának gondozásával, madárbarát-kert kialakításával.

Környezetbarát életvitelünkkel, környezettudatos szemlélet kialakítása óvodásainkban és családjaikban, mind ez a napi gyakorlatban érvényesüljön, és természetessé váljon. Olyan környezetet hagyjunk magunk után melyet utódaink is élvezhetnek.

Vállaljuk, hogy olyan eszközöket, irodapapírt használunk, amely újrahasznosított hulladékból készült.

A környezeti értékek megbecsülése, hagyományok ápolása, őrzése, az erkölcsi értékek alakítása, az együtt munkálkodási képességek érték közvetítése, a személyiség gazdagítása.

III. Környezeti program bemutatása

1. A csoport fája

Tevékenység

Célja: A gyermekek folyamatában meg tudják figyelni a fa fejlődését, az évszakok változásának hatását. Az összetartozás érzésének erősítése, azzal, hogy együtt választjuk ki és gondozzuk a mi fánkat.

Feladata: A fa gondozásával a növények szeretetére nevelés. Tudatosítani, hogy a növények is élnek, gondoskodásunkkal meghosszabbíthatjuk életüket.

Gyakorlati megvalósítása: 2013 októberében kiválasztottuk a MI FÁNK- at.

A mi fánk gondozásába alkalmanként tervezzük, hogy a szülők közül is bevonunk néhányat az ágak metszésébe, száraz ágak eltávolításába.

Az évszakok váltakozásával a növények is változnak, ezt a gyerekekkel nyomon tudjuk követni.

Ősszel a levelek színes pompáját láthatjuk, télen a „kopasz” pihenő fát, tavasszal a virágba borulását, nyáron a zöldellő, madaraknak is „otthont”adót.

Eszközök: metszőolló, madzag, gereblye, létra

Felelősök: Csoport pedagógusai, dajka, gyerekek, szülők

Várható eredmény: A gyerekek jobban vigyáznak a környezetükben lévő növényekre.

Figyelmeztetik társaikat, ha rongálást észlelnek.

Az összetartozás örömeinek átélése a közös céllal, munkával.

2. Az óvoda kertje

Tevékenység

Célja: A gyerekek bevonása a közvetlen környezetünk gondozásába, amikor ők is aktív részesei a munkának, jobban átérzik annak fontosságát. A munka eredményét megbecsülik.

Feladata: A kerti szerszámokkal és a velük végezhető munkák megismertetése. Folyamatos munkavégzés fontosságának észrevétele.

Gyakorlati megvalósítása: 2013 őszétől az óvoda udvarát folyamatosan gondozzuk, a levágott fűvet, falevet gereblyézzük, söprögetjük.

Az összegereblyézett száraz falevelekből „avartanyát” is készítünk minden ősszel. Avartanya: téli telelő a bogarak, rovarok számára.

Folyamatosan végezzük az óvoda bejáratánál a virágos részek kialakítását, rendezését, ápolását.

Minden évben tavasszal a komposztálónkból az érett szerves hulladékot növényeink ültetésénél, a talaj előkészítésénél hasznosítjuk. Az óvoda kertjében megfigyeljük a növényeket, állatokat, azok fejlődését, életmódját. (pillangó, katicabogár, csiga, földigiliszta, hangya, bodobács)

Eszközök: gyermekek méretének megfelelő kerti szerszámok, locsolókannák, nagyítók, lécek, madzagok, mérőszalagok, szakmai könyvek

Felelősök: Csoport pedagógusai, dajka, gyerekek, szülők

Várható eredmény: A tudatos munkavégzéssel a felelősségvállalás érzésének kialakulása. A munkavégzéshez szükséges képességek fejlődése.

3. Komposztálás

Tevékenység

Célja: Olyan pedagógiai folyamat kialakítása, melynek során képesek elsajátítani a szerves hulladékkal, komposztálással kapcsolatos ismereteket, szokásokat.

Feladata: A családok bevonása az óvodai tevékenységekbe.

Gyakorlati megvalósítása: 2014 tavaszától kialakítjuk az iskolával közösen a komposztálót. A csoportszobában összegyűjtött (konyhai nyers, növényi hulladék, vitamin nap) hulladékot ide helyezzük el.

Az udvaron évszakonként előforduló szerves hulladékot (fű, levél, ágak) a gyerekekkel, szülőkel közösen aprítjuk fel és ezeket is a komposztálóba helyezzük.

Eszközök: gyermekek méretének megfelelő kerti szerszámok, felnőtt szerszámok

Felelősök: Csoport pedagógusai, dajka nénik, gyerekek, szülők

Várható eredmény: A családok környezettudatos ismeretei – a gyermekekkel közös tevékenységeken keresztül – bővülnek elkezdődnek a háztartásokban a környezet óvásához, védelméhez kötődő tevékenységek megvalósítása.

4. Szelektív hulladékgyűjtés

Tevékenység

Célja: Az óvodás gyermek környezet- és egészségtudatos nevelésének erősítése. A környezetünk védelme, az emberi tevékenységből eredő környezet terhelés és szennyezés kibocsátás csökkentése.

Feladata: A gyermekek megértsék a szelektív hulladékgyűjtés lényegét és megismerkedjenek a hulladékhasznosítás folyamataival. A szelektív hulladékgyűjtés már gyermekkorban váljon reflexé, később pedig tudatos magatartássá érjen.

Gyakorlati megvalósítása:

Kapcsolat a helyi közszolgálattal, aki elszállítja a különböző hulladékot. Gyűjtjük a papírt és a PET palackokat, melyet a Kft felvásárol tőlünk. A bevételt az óvoda környezetének szépítésére tervezzük.

Ez a lehetőség aktívan bevonja a szülőket is a gyűjtő folyamatba.

A csoportszobában elhelyezésre kerültek a szelektív hulladékgyűjtés számára a megfelelő tárolók.

Eszközök: szelektív hulladéktároló edények, konténerek, PET palackok

Felelősök: Csoport pedagógusai, dajka, gyerekek, szülők

Várható eredmény: Egyre több hulladékot válogatnak szét a gyerekek és szüleik, egyre kevesebb lesz a szemét. Tudatosabban figyelnek az újrahasznosításra.

5, Madárbarát-kert

Tevékenység

Célja: A madárvédelem, a madarak világának megismertetése, gyönyörködtetés, lelki, szellemi felfrissülés.

Feladata: Olyan szokások, viselkedési formák és érdekredek kialakítása, amelyek meghatározóak a természetes (ember által létrehozott) és környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.

Gyakorlati megvalósítása: A szülőkkel és a gyerekekkel közös őszi játszóház keretében elkészítettük a madáretetőket és madárodúkat.

A madáretetőket a csoportszobák ablakába jól látható helyre szereltük fel, hogy a gyerekek napközben is folyamatosan figyelemmel kísérhessék a madarak étkezési szokásait, mozgását. Az etetők feltöltése a gyerekekkel és a családokkal közösen történik. (napraforgó mag, szalonna, madárkalács)

Eszközök: Madarak megfigyeléséhez távcső, fa lécszámok, szeg, etetőanyagok, könyvek.

Felelősök: Csoport pedagógusai, dajka, gyerekek, szülők

Várható eredmény: A madarak szépségének, fajtáinak és védelmének fontosságának felismerése. Látókörük bővítése.

Gyakorlati megvalósítás során alkalmazott módszereink:

- cselekvő közvetlen sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás
- megfigyelés
- kísérletezés
- közös, egymástól való tanulás

IV. Várható eredményeink a program megvalósítása során:

A családokban is elindul egy környezettudatosabb tevékenység: a környezet óvásához, védelméhez kapcsolódóan.

Az óvodai csoportokban szívesen bekapcsolódnak a gyerekek, egyéni fejlettségükhöz, érdeklődésükhöz képest a környezetük gondozásában.

Érdeklődéssel fordulnak az új ismeretek felé.

A gyerekek minden napos viselkedéséből érzékelhető, környezeti kultúrájuk változása.

Nem dobják el a szemetet, gyűjtik a növényi részeket a komposztba, részt vesznek a kert, növények gondozásában.

Vigyáznak az apró állatokra.

V. Záró gondolatok:

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természet, társadalmi jellemzők, megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megáldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket. A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja, az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos a problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és a fejlesztése. Környezettudatos magatartás kialakítása, formálása, mindennapi feladataink közé tartozik.